

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Сьогодні українська економіка стикнулася з небаченим за всю свою історію шоком. Повномасштабне військове вторгнення північних сусідів завдало потужного удару по всіх ланках економічної системи нашої держави. Знизилося виробництво основних видів продукції, зокрема тієї, що становить основу експортного потенціалу України. Крім того, заблоковані порти, а відтак і лівова частка зовнішньої торгівлі. Нищиться транспортно-логістична, соціальна, маркетингова та інженерна інфраструктура цілих регіонів. Відбувається відтік кадрів за кордон та їх часткова передислокація на захід держави, що тимчасово викидає з активного економічного життя сотні тисяч, або й мільйони людей.

В умовах, коли значна частина території України була тимчасово окупована або перетворена на поле бою, а решта зазнала менш тяжких, але все ж таки травмуючих потрясінь від військових руйнувань, країна багато втрачає в економічному плані. Саме тому Україні потрібно задіяти якомога більше ресурсів для боротьби з ворогом. Для цього необхідно зберегти економічну стійкість країни.

Під час дослідження наявних даних про економіку України було виявлено:

- ВВП. На дев'ять найбільш постраждалих регіонів припадає 30% національного ВВП. За різними прогнозами падіння ВВП у 2022-му році становитиме від -10% до -35-40% (за умови що окуповані території не збільшаться, а активна фаза триватиме кілька місяців). Ці цифри відповідають зниженню споживання електроенергії приблизно на 35% (опубліковано ДТЕК). Джерела принаймні 70% українського ВВП залишаються більш-менш недоторканими.

- Збитки. Станом на 8 квітня 2022 року загальні фізичні збитки оцінювалися в 80 млрд дол. Здебільшого ця сума припадає на транспортну інфраструктуру (\$39 млрд.) та житло (\$29 млрд.).

- Бюджет. Дефіцит загального фонду бюджету за I квартал 2022 року становить 67,5 млрд грн (близько 2,3 млрд доларів). Але, ймовірно, він швидко погіршиться навіть у порівнянні з березневим рівнем. Близько 30% надходжень загального бюджету, або 32,5 млрд грн, припадало на виплату дивідендів держпідприємствами (не враховуючи 19 млрд грн надходжень від НБУ наприкінці лютого), це джерело вичерпано. Решта 70% надходжень, ймовірно, знизяться

- Міграція. За оцінками ООН, з 24 лютого 2022 року з України виїхало 4,2 млн осіб. До цього у період з 21 по 23 лютого з Донецької та Луганської областей до РФ переїхало 113 тис осіб. Майже 6,48 мільйона людей є переміщеними особами в Україні внаслідок війни. Ці втрати можуть призвести до дефіциту робочої сили в Україні та уповільнення темпів відновлення економіки після війни.

- Агро. Українське сільське господарство є прямою жертвою російської агресії, оскільки бойові дії часто відбуваються на українських полях та на фермах. Близько 13% території України заміновано росіянами. Існує ризик затяжної війни у Харківській, Луганській, Донецькій, Запорізькій та Херсонській областях – їхня частка виробництва пшениці становить 23%, кукурудзи – 3%, ячменю – 21%, насіння соняшника – 20%.

- Промисловість. Збитки промислових активів становлять \$6,7 млрд (повідомлялося про пошкодження чи руйнування близько ста промислових підприємств). Металургія втратила щонайменше 30% своїх активів. Серед найбільших втрат: “Азовсталь” та “ММК Ілліча”, відповідно другий і третій за розмірами металургійні заводи України.

Сьогодні, для покращення та підтримки стану економіки, наша держава має сфокусуватися на кількох пунктах: потреби армії; продовольча безпека; проблема експорту; переселенці й переселення підприємств; робота фінансового сектора.

Список використаних джерел

1. Центр економічної стратегії. URL: <https://ces.org.ua/>
2. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/>